

Funkcjonalny opis języka

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Wydział Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Logopedia ogólna i kliniczna
Dyscyplina wiodąca	(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
Profil studiów	(ogólnoakademicki/praktyczny)
Poziom kształcenia	I stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Egzamin
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Logopedii i Emisji Głosu, Centrum Logopedyczne IPS UW, 02-927 Warszawa, ul. Karowa 20
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab. Olga Jauer-Niworowska, prof. ucz.
Koordynator przedmiotu	dr hab. Olga Jauer-Niworowska, prof. ucz.; dr Kamila Potocka-Pirosz o.jauer-niworo@uw.edu.pl ; k.potocka@uw.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	dr Dorota Kruk dorota.kruk@uw.edu.pl
Prowadzący zajęcia	dr Dorota Kruk (wykład + ćwiczenia)

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	II rok I stopnia, semestr III	Liczba punktów ECTS	5.00

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ	Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim		
wykład (W)	15	0,5
seminarium (S)		
ćwiczenia (C)	30	1
e-learning (e-L)		
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	80	3

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Poznanie zjawisk zachodzących na poziomie morfologicznym i syntaktycznym.
C2	Wypracowanie narzędzi do analizy form wyrazowych, z uwzględnieniem problemów pojawiających się w terapii logopedycznej.
C3	Pozyskanie narzędzi do rozpoznawania oraz identyfikacji jednostek gramatycznych: słowotwórczych i fleksyjnych.

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
---------------------------------	--------------------------

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	ma elementarną wiedzę dotyczącą systemu językowego, rozumianego jako kompetencja osób mówiących, zna zasady rozpoznawania, identyfikowania i łączenia jednostek różnych podsystemów;
W2	ma podstawową uporządkowaną wiedzę o systemie leksykalnym, obejmującą zarówno wiedzę o mechanizmach zmian semantycznych i procesach derywacyjnych, jak i wiedzę o gramatycznej strukturze słownictwa (struktura morfonologiczna słowa, kategorie gramatyczne, części mowy);
W3	ma podstawową uporządkowaną wiedzę o składnikach wypowiedzi; wie, które realizacje systemu są poprawne, które błędne, a które są przejawem zaburzeń mowy;

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu językoznawstwa;
U2	samodzielnie zdobywać informacje i rozwijać umiejętności, korzystając z różnych źródeł (w języku polskim oraz językach obcych oraz nowoczesnych technologi);

Kompetencje społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ich uzupełniania i doskonalenia i potrafi to robić; dokonuje samooceny własnych umiejętności i kompetencji;
K2	dostrzega, poprawnie rozpoznaje i rozstrzyga problemy z lingwistycznymi aspektami zaburzeń mowy;
K3	ma świadomość złożoności problemów związanych z funkcjonowaniem języka jako środka komunikacji;

5. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
wykład	<p>W1. Charakterystyka podsystemu słowotwórczego współczesnej polszczyzny. Różnica między słowotwórstwem diachronicznym a synchronicznym.</p> <p>W2. Podstawowe pojęcia z zakresu analizy słowotwórczej: podstawa słowotwórcza, derywat, parafraza słowotwórcza, temat słowotwórczy, formant. Rola proporcji w analizie słowotwórczej.</p> <p>W3. Typy formantów rzeczownikowych współczesnej polszczyzny.</p> <p>W4. Pojęcie typu derywacji i kategorii słowotwórczej. Kategorie rzeczownikowe.</p> <p>W5. Charakterystyka takich zjawisk jak: leksykalizacja, uniwerbizacja, wzajemna motywacja, wielomotywacyjność.</p> <p>W6. Analiza słowotwórcza przymiotników i czasowników.</p> <p>W7. Kryteria oceny neologizmów. Analiza najnowszego słownictwa.</p>	W2, W3, U1, U2, K1, K2, K3
ćwiczenia	<p>Ć1. Rola fleksji w budowie wypowiedzi. Różnice między słowotwórstwem a fleksją.</p> <p>Ć2-3. Różne sposoby rozumienia terminu wyraz. Budowa formy fleksyjnej – temat podstawowy vs rozszerzony, flektyw vs końcówka fleksyjna.</p> <p>Ć4. Podstawowe zjawiska fleksyjne: alternacja, synkretyzm, supletywizm. Sposoby rozróżniania form.</p> <p>Ć 5.-6. Kryteria przyporządkowania wyrażeń do określonych klas – tradycyjny podział na części mowy. Problem opisu zaimków i wyrażeń funkcyjnych.</p> <p>Ć7. Kategorie werbalne współczesnej polszczyzny: aspekt, czas, tryb, osoba. Problem interpretacji kategorii strony.</p> <p>Ć8. Kategorie imienne współczesnej polszczyzny: przypadek, liczba, rodzaj, stopień.</p> <p>Ć9.-10. Kategorie fleksyjne, klasyfikujące, składniowo-zależne i składniowo-niezależne. Wartości kategorii.</p> <p>Ć11-12. Tradycyjny a fleksyjny podział na części mowy.</p> <p>Ć13.-14. Wykładniki kategorii fleksyjnych czasowników, rzeczowników, przymiotników i przysłówków. Problem odmiany zaimków.</p> <p>Ć15. Analiza morfologiczna wyrażeń. Typy morfemów.</p>	W1, U1, U2, K1, K2, K3

6. LITERATURA

Obowiązkowa

GWJP 1998: *Gramatyka współczesnego języka polskiego. Morfologia*, pod red. R. Grzegorzczkovej, R. Laskowskiego, H. Wróbla, Warszawa.

Wróbel H., 2001, *Gramatyka języka polskiego*, Kraków.

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

Uzupełniająca
<p>Bogusławski A., 1976, <i>O zasadach rejestracji jednostek języka</i>, „Poradnik Językowy” 8.</p> <p>Bogusławski A., 1983, <i>Słowo o zdaniu i tekście</i>, [w:] T. Dobrzyńska, E. Janus, <i>Tekst i zdanie</i>, Wrocław, s. 7-31.</p> <p>Buttler D., H. Kurkowska, H. Satkiewicz, 1971, <i>Kultura języka polskiego</i>, Warszawa, cz. III: Odmiana wyrazów.</p> <p>Grzegorzczkowska R., 1993, <i>Kategorie gramatyczne</i>, [w:] EKP XXw – WJP, 445-458.</p> <p>Heinz A., 1961, <i>Fleksja a derywacja</i>, „Język Polski” 41, s. 343-354.</p> <p>Klebanowska B., 1987, <i>Kategorie gramatyczne w GWJP</i>, Studia gramatyczne VIII.</p> <p>Mańczak W., 1956, <i>Ile jest rodzajów w języku polskim?</i>, „Język Polski” 36, s. 116-121.</p> <p>Saloni Z., 1974, <i>Klasyfikacja gramatyczna leksemów polskich</i>, [w:] „Język Polski” 54, s. 3-13, 93-101.</p> <p>Tokarski J., 1978 (2001), <i>Fleksja polska</i>, Warszawa.</p> <p>Zaron Z., 2001, <i>Jeszcze o kategorii rodzaju. Podstawy charakterystyki gramatycznej</i> [w:] <i>Nie bez znaczenia</i>, Białystok.</p>

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
Np. A. W1, A. U1, K1	<i>Pole definiuje metody wykorzystywane do oceniania studentów, np. kartkówka, kolokwium, raport z ćwiczeń itp.</i>	<i>Np. próg zaliczeniowy</i>
W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2, K3	<i>Bieżąca kontrola przygotowania do zajęć (kolokwia), końcowy egzamin pisemny</i>	Uzyskanie 60% punktów z egzaminu
W1, W2, U1, U2, K1, K2, K3 W1, W2, U1, U2, K1, K2, K3	<i>Kolokwia, zadania praktyczne</i>	Suma pkt. ze wszystkich kolokwiów nie może być mniejsza niż 60% ogólnej punktacji. W czasie realizacji zadań student nie może korzystać z systemów sztucznej inteligencji.
	<i>obecność</i>	<i>Dopuszczalne są dwie nieobecności w semestrze na ćwiczeniach, jedna nieobecność w semestrze na wykładzie. Przekroczenie limitu nieobecności wymaga zgłoszenia się na dyżur do osoby prowadzącej zajęcia i zaliczenia materiału.</i>

8. INFORMACJE DODATKOWE
<p><i>(tu należy zamieścić informacje istotne z punktu widzenia nauczyciela niezawarte w pozostałej części sylabusu, w szczególności w oparciu o regulacje wynikające z § 26 ust. 1 i 2, § 27 ust. 3 oraz § 28 ust. 1 Regulaminu Studiów wskazanie liczby terminów zaliczeń przedmiotu, w tym zaliczeń dopuszczających do egzaminu, oraz np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)</i></p>
<p><i>Studentowi przysługują dwa terminy egzaminu – w sesji zimowej i w sesji poprawkowej. Oba terminy podawane są najpóźniej na początku grudnia.</i></p>

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

*W przypadku licznych nieobecności na wykładach student nie zostaje dopuszczony do egzaminu w sesji zimowej. Przystępuje wówczas do egzaminu w sesji poprawkowej, po uprzednim uzyskaniu zaliczenia. **Jest to wówczas jedyny termin egzaminu przewidziany dla studenta.** Ocena z egzaminu poprawkowego jest ostateczna. Nie ma możliwości poprawiania oceny ani zdawania egzaminu komisyjnego, jeżeli nie zostały naruszone zasady formalne egzaminu.
Dane kontaktowe do osoby prowadzącej zajęcia podawane są na pierwszym wykładzie / pierwszych ćwiczeniach w semestrze.*

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich